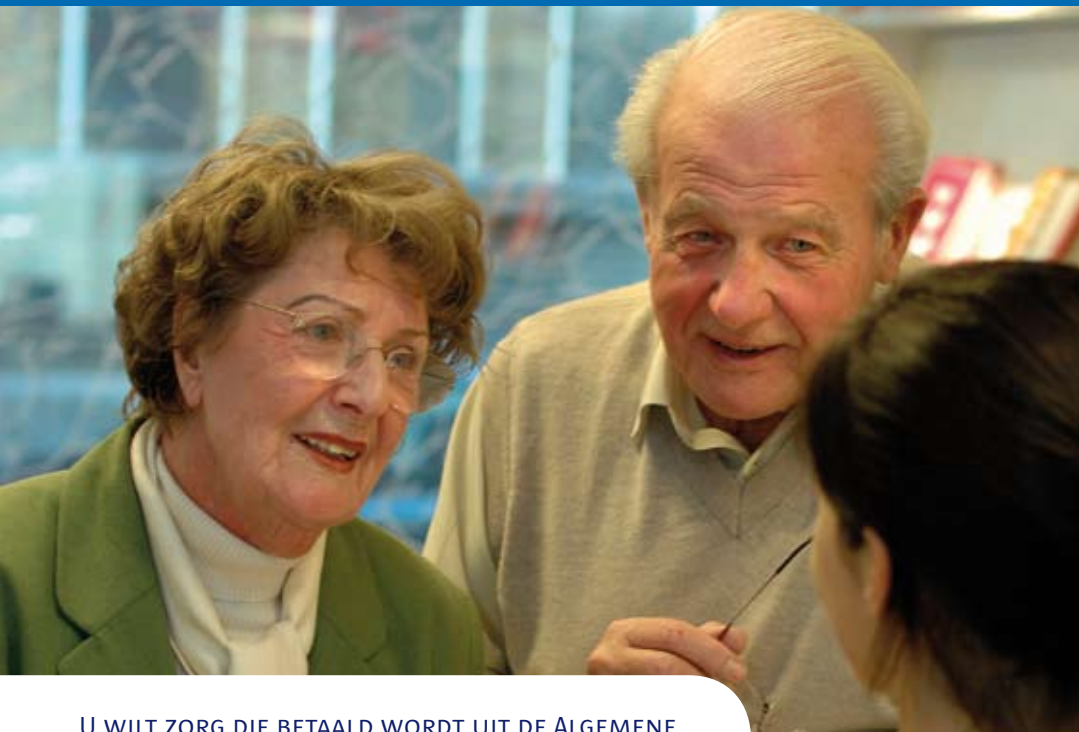

U heeft zorg nodig. Hoe regelt u dat?

U WILT ZORG DIE BETAALD WORDT UIT DE ALGEMENE WET BIJZONDERE ZIEKTEKOSTEN (AWBZ). U KUNT DAAR ALTIJD EEN AANVRAAG VOOR DOEN. HET CIZ (CENTRUM INDICATIESTELLING ZORG) ONDERZOEKT OF U OOK AANSPRAAK KUNT MAKEN OP DIE ZORG: DIT HEET DE INDICATIESTELLING.

De weg naar zorg.

U heeft zorg nodig. Hoe regelt u dat?

Heeft u zorg nodig? Dan kunt u een beroep doen op zorg die wordt betaald uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) onderzoekt of u AWBZ-zorg kunt krijgen, en zo ja, hoeveel zorg en hoe lang. In deze folder leest u wanneer u in aanmerking komt voor AWBZ-zorg en hoe u die zorg aanvraagt.

Welke zorg heeft u nodig?

Als u hulp nodig heeft, kunt u een beroep doen op de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) óf de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Wie moet u benaderen voor welke hulp?

Wmo-hulp in huis, aangepast vervoer of woningaanpassing

Heeft u hulp in de huishouding nodig? Of wilt u aangepast vervoer, een rolstoel of een woningaanpassing? Dit soort hulp valt sinds 1 januari 2007 onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). U vraagt deze hulp aan bij uw eigen gemeente. Wij worden wel door veel gemeenten ingeschakeld om Wmo-zorgaanvragen te beoordelen. Heeft u vragen over de Wmo? Informeer dan eerst bij uw gemeente. Zij helpen u verder.

Wilt u meer lezen over de hulp die u kunt inschakelen via de Wmo? Kijk dan op www.rechtopwmo.nl.

AWBZ-zorg bij ziekte, handicap of ouderdom

Heeft u verpleging of hulp nodig bij (langdurige) ziekte, handicap of ouderdom? Dan gaat het om AWBZ-zorg. Die hulp vraagt u bij ons aan: het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ). Wij bekijken of u aanspraak kunt maken op AWBZ-zorg, en hoeveel en welke hulp u dan krijgt.

*‘Ik wil heel graag zelfstandig blijven wonen.
Daarbij heb ik hulp nodig.’*

De AWBZ onderscheidt vijf soorten zorg, die ‘functies’ worden genoemd:

- **Persoonlijke verzorging** – als u thuis hulp nodig heeft bij de dagelijkse verzorging. Denk aan douchen, aankleden, scheeren, pillen innemen, ogen druppelen of naar de wc gaan.
- **Verpleging** – als u thuis medische hulp nodig heeft. Bijvoorbeeld wondverzorging en injecties of hulp bij zelf leren injecteren.
- **Begeleiding** – iemand ondersteunt u in het dagelijkse leven, bijvoorbeeld bij het indelen van de dag. Begeleiding kan in een groep (dit noemen we BG groep) of persoonlijk (dit noemen we BG individueel).
- **Verblijf** - als u niet meer zelfstandig kunt blijven wonen. Denk aan een tijdelijk of permanent verblijf in een verpleeg- of verzorgingshuis.
- **Behandeling** – hierbij gaat het om herstel of verbeteren van uw aandoening en voorkomen dat uw aandoening erger wordt. Voorbeeld: opnieuw leren lopen na een hersenbloeding. Behandeling kan ook gaan om het verbeteren van uw vaardigheden of gedrag. Voorbeeld: leren omgaan met woedeaanvallen.

Wanneer krijgt u AWBZ-zorg?

Of u AWBZ-zorg krijgt, hangt af van uw situatie. We kijken daarvoor naar uw gezondheid en uw thuissituatie. Wat kunt u bijvoorbeeld nog zelf doen? En wat kunnen eventuele huisgenoten doen? Als uw huisgenoten u kunnen helpen, is professionele AWBZ-zorg niet nodig.

Bij het bepalen of u aanspraak kunt maken op AWBZ-zorg, maken we onderscheid in:

- gebruikelijke zorg
- mantelzorg
- respijtzorg

Voorbeeld gebruikelijke zorg

Mevrouw Van Es (45) heeft een operatie ondergaan. Ze is weer thuis, maar kan zichzelf nog niet wassen en aankleden. Het gaat wel elke dag beter. Volgens de dokter is ze binnen drie maanden weer helemaal de oude. Haar man wast en kleedt haar ‘s morgens en ‘s avonds. Overdag redt mevrouw zichzelf wel in huis.

Mevrouw Van Es wil graag AWBZ-zorg, zodat haar man niet voor haar hoeft te zorgen. Meneer Van Es is gezond en de zorg is na drie maanden niet meer nodig. Meneer Van Es biedt dus gebruikelijke zorg. Het echtpaar Van Es kan daarom geen beroep doen op AWBZ-zorg.

Voorbeeld

gebruikelijke zorg

Sophie is twee jaar. Ze heeft het syndroom van Down. Haar moeder wil een paar dagen in de week gaan werken. Haar ouders willen graag zorg en opvang voor Sophie als zij naar hun werk zijn. Deze opvang wordt niet betaald uit de AWBZ. Hoewel Sophie het syndroom van Down heeft, betekent dit niet dat AWBZ-zorg nodig is. Sophie's ouders hebben een ouderlijke zorgplicht en kunnen daarom geen beroep doen op AWBZ-zorg.

Gebruikelijke zorg = zorgen voor elkaar

De AWBZ gaat ervan uit dat huisgenoten voor elkaar zorgen. Ouders doen dat bijvoorbeeld voor hun kinderen; zij voeden ze op en verzorgen ze. Ook als hun kind een gezondheidsprobleem heeft. Ouders hebben hierin een ouderlijke zorgplicht. Wij noemen dit gebruikelijke zorg. Bij gebruikelijke zorg komt u niet in aanmerking voor AWBZ-zorg.

Als u kortdurend zorg nodig heeft, gaan we er in eerste instantie van uit dat uw partner u helpt bij de dagelijkse verzorging, zoals eten, drinken, wassen en aankleden. Als de zorg langer duurt dan drie maanden noemen we dit mantelzorg. Bij het (tijdelijk) wegvallen van mantelzorg, komt u wel in aanmerking voor AWBZ-zorg.

Overbelast bij gebruikelijke zorg

Het is mogelijk dat een partner of ouders overbelast zijn door de thuissituatie. Of dat ze geen hulp kunnen bieden, omdat ze zelf een gezondheidsprobleem hebben. Dan verandert de thuissituatie voor ons en komt u misschien toch in aanmerking voor AWBZ-zorg. Daar kijken we zorgvuldig naar.

Mantelzorg = meer dan gebruikelijke zorg

We spreken over mantelzorg als de zorg voor de partner langer duurt dan drie maanden. Of als u geen partner heeft maar huisgenoten, familie, vrienden of bureu u zorg bieden.

Mantelzorg is niet verplicht, maar altijd vrijwillig. Zolang een mantelzorger vrijwillig hulp wil blijven geven, is er geen noodzaak voor professionele AWBZ-zorg. Wel beschrijven we om welke zorg het gaat en hoeveel uur dit duurt. Als deze mantelzorg (tijdelijk) wegvalt, kunt u hiervoor AWBZ-zorg aanvragen.

Respijtzorg = tijdelijke hulp voor mantelzorgers

Soms kan de hulp voor een mantelzorger te zwaar worden. Dan kunt u een beroep doen op tijdelijke professionele hulp via de AWBZ. Dat noemen we respijtzorg. Uw partner of vrijwillige

‘Van welke voorzieningen in de buurt kan ik gebruikmaken?’

hulpverlener kan er dan even tussenuit, en daarna de zorg weer op zich nemen.

Andere grenzen aan AWBZ-zorg

Als u hulp nodig heeft bij wonen of welzijn, kunt u op meerdere wetten of voorzieningen een beroep doen. Soms gaat zo'n wet vóór op de AWBZ. Dat noemen we 'voorliggende voorzieningen'. Bijvoorbeeld: voor de maaltijdvoorziening kunt u gebruik maken van de maaltijdsdienst 'Tafeltje-dek-je'. Deze voorliggende voorziening wordt niet betaald vanuit de AWBZ.

Wij leggen u – bij uw zorgaanvraag of ons indicatiebesluit – graag uit op welke voorliggende voorziening u een beroep kunt doen.

Hoe vraagt u AWBZ-zorg aan?

Als u een beroep wilt doen op zorg vanuit de AWBZ, doorloopt u vier stappen:

Uw aanvraag voor verzorging, verpleging, begeleiding, verblijf of behandeling.

Ons onderzoek om te kunnen bepalen of u aanspraak kunt maken op AWBZ-zorg.

Ons indicatiebesluit, waarin staat of u AWBZ-zorg krijgt en zo ja, hoeveel en hoe lang.

Uw zorgverzekeraar regelt op basis van het indicatiebesluit dat u de juiste zorg krijgt.

Voor meer informatie over mantelzorg, kunt u ook contact opnemen met Mezzo, de Landelijke Vereniging voor Mantelzorgers en Vrijwilligerszorg: 0900-202 04 96 (ca. € 0,10 per minuut).

Voorbeeld van mantelzorg

Meneer Groen (71) is al lange tijd erg ziek. Hij wordt niet meer beter en heeft veel hulp nodig, zoals bij het eten en aankleden. Mevrouw Groen (70) helpt hem daarbij. Hun dochter woont een uurtje rijden bij hen vandaan en werkt vijf dagen per week. Zij komt vaak in het weekend helpen. De hulp van mevrouw Groen en de dochter noemen we mantelzorg. Zij doen geen beroep op professionele AWBZ-zorg.

Voorbeeld van respijtzorg

Mevrouw Groen is heel erg moe door de dagelijkse zorg voor haar man. Ze zou er eigenlijk even tussenuit willen, het liefst met haar dochter. Meneer Groen vindt dat prima. Hij krijgt daarom tijdelijk professionele AWBZ-hulp, zolang zijn vrouw en dochter met vakantie zijn.

'Ik kan rekenen op hulp van familie, vrienden en bekenden.

Maar dat is onvoldoende, ik heb ook professionele zorg nodig.'

Heeft u een klacht?

Stel, u bent het niet eens met de manier waarop u bent behandeld door het CIZ. U kunt dan een klacht indienen bij de districtsdirecteur van het CIZ in uw regio. U kunt bij ons een folder aanvragen waarin staat hoe u een klacht kunt indienen. Of kijk voor meer informatie op onze website: www.ciz.nl.

Burgerservicenummer

Uw burgerservicenummer is meestal uw oude sofinummer. U vindt dit nummer op uw identiteitsbewijs, bijvoorbeeld uw paspoort. Het CIZ koppelt het burgerservicenummer aan uw persoonlijke dossier.

Een besluit binnen zes weken

Wij zorgen ervoor dat u binnen zes weken weet of u aanspraak kunt maken op AWBZ-zorg. Hoe sneller de juiste informatie over uw situatie bij ons bekend is, hoe sneller wij uw aanvraag kunnen behandelen. Zeker bij uw eerste aanvraag is het handig als u schriftelijke informatie (of kopieën daarvan) geeft over uw ziekte, stoornis, aandoening of handicap. Denk aan een brief van uw huisarts of specialist, waarin uw aandoening of situatie staat omschreven. Die informatie bewaren wij in uw persoonlijke dossier, zodat u ons de informatie maar één keer hoeft te geven. Uiteraard gaan wij strikt vertrouwelijk met uw gegevens om.

Als er een spoedsituatie is, krijgt u direct de zorg die nodig is. We stellen dan achteraf het indicatiebesluit vast.

Uw aanvraag

Voor uw aanvraag neemt u contact op met het CIZ-kantoor bij u in de buurt. U vindt dit kantoor in het telefoonboek of op onze website: www.ciz.nl. Uw aanvraag doet u telefonisch of direct via het aanvraagformulier, dat u via onze website kunt downloaden. Vanaf juni 2008 werkt het CIZ met het burgerservicenummer. Zorg dat u dit nummer bij de hand heeft.

Als u ons belt, zijn er twee mogelijkheden:

- We handelen uw aanvraag direct af, omdat uw vraag en situatie meteen duidelijk zijn.
- We hebben meer gegevens nodig om tot een goede beoordeling te komen. Dan sturen we u een aanvraagformulier, met vragen over uw gezondheid en woon- en leefsituatie. U vult het formulier in en stuurt het ondertekend terug. Familie, de huisarts of het ziekenhuis waar u verblijft, kunt u vragen hierbij te helpen.

‘Wie helpt mij bij het douchen?’

En wie zorgt er voor de kinderen?’

Ons onderzoek

Door uw aanvraag via de telefoon of het ingevulde aanvraagformulier, krijgen we een indruk van uw situatie. Soms is dat voldoende om een indicatie te kunnen stellen. Maar vaak bellen we u nog om aanvullende vragen te stellen. Of we komen bij u op bezoek om een beter beeld te krijgen van uw woon- en leefomstandigheden. We kijken naar wat u wel en niet kunt en bekijken hoe en met wie u woont. Als we langs willen komen, maken we altijd eerst een afspraak met u. In sommige gevallen vragen we informatie op bij uw huisarts of specialist. Dit doen we ook altijd in overleg met u.

Ons indicatiebesluit

Als alle gegevens compleet zijn en we een goed beeld hebben van uw aanvraag en situatie, nemen we een indicatiebesluit. Hierin staat of u aanspraak kunt maken op AWBZ-zorg en zo ja, welke zorg u precies krijgt en hoe lang. U krijgt het indicatiebesluit van ons per brief. Eventueel staat daar ook in op welke andere wettelijke regelingen of voorzieningen (voorliggende voorzieningen) u een beroep kunt doen. Bij de brief sturen we de folder ‘Het indicatiebesluit’. Hierin vindt u meer informatie over het indicatiebesluit van het CIZ.

Zorg via de zorgverzekeraar

Als u aanspraak kunt maken op AWBZ-zorg, sturen wij het indicatiebesluit naar u én naar het zorgkantoor in uw regio. Het zorgkantoor is de zorgverzekeraar. Die regelt dat een zorgverlener de juiste zorg aan u levert. Een zorgverlener (ook wel zorgaanbieder genoemd) is bijvoorbeeld een thuiszorgorganisatie, een verzorgings- of verpleeghuis of een instelling voor begeleid wonen.

Het CAK (Centraal Administratie Kantoor) bekijkt of u een eigen bijdrage moet betalen. Als dit zo is, neemt het CAK contact met u op en geeft het aan hoeveel de bijdrage inhoudt.

Als u geen eigen bijdrage hoeft te betalen, neemt de zorgverlener direct contact met u op. De zorgverlener bespreekt met u wanneer u de zorg krijgt.

U kunt met onze indicatie de zorg ook zelf 'inkopen' bij een zorgverlener. Dan kiest u bij uw aanvraag voor een Persoonsgebonden Budget (Pgb). Het zorgkantoor bepaalt welk bedrag u precies krijgt en geeft dit aan u door. Daarmee kunt u dan zelf uw zorg inkopen. Kijk voor meer informatie over het persoonsgebonden budget op www.pgb.nl.

CIZ. Wie zijn wij en waar vindt u ons?

Het CIZ is een onafhankelijke organisatie. Jaarlijks beoordelen we een miljoen aanvragen voor zorg, wonen of welzijn. Landelijk voeren wij de indicatiestelling voor de AWBZ uit. Dat doen we overal op dezelfde manier.

CIZ bij u in de buurt

We werken vanuit zes districten. In ieder district zijn meerdere kantoren. De gemeente waar u staat ingeschreven, is bepalend voor het CIZ-kantoor waar u uw aanvraag indient. U vindt het dichtstbijzijnde CIZ-kantoor in het telefoonboek of op onze website: www.ciz.nl.

U wilt meer informatie

Misschien heeft u nog vragen. Bel dan gerust het Centraal Informatiepunt AWBZ-Zorg: 0900 – 1404 (lokaal tarief). Of kijk op onze website, www.ciz.nl.

**Centraal
Informatiepunt
AWBZ-Zorg
0900-1404**

februari 2009

De weg naar zorg.

Deze brochure is een uitgave van het CIZ, Centrum indicatiestelling zorg.

Aan de tekst kunnen geen rechten worden ontleend. Februari 2009